

N:o 43.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 28 juni 1887.

— — — — Andra Kammaren den 28 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition med förslag till lag om skiljemän och lag angående förändrad lydelse af 46 § utsökningslagen den 10 augusti 1877.

(Lagutskottets utlåtande n:o 17.)

Till Konungen.

Genom proposition af den 29 sistlidne april har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att antaga propositionen bifogade förslag till lag om skiljemän och lag angående förändrad lydelse af 46 § utsökningslagen den 10 augusti 1877.

Vid granskning af förslaget till lag om skiljemän har Riksdagen funnit detsamma böra undergå några smärre ändringar i 6, 7, 11 och 12 §§, för hvilka ändringar här nedan redogöres.

6 §.

Då en part genom att underrätta sin motpart om sitt val af skiljeman måste anses hafva uppmanat motparten att äfven utse skiljeman, synas orden »och uppmanat honom att välja skiljeman» kunna ur

paragrafen utgå, hvarigenom äfven vinnes den fördel, att det derefter följande ordet »denne» kommer att mera tydligt, än med paragrafens nuvarande lydelse är fallet, hänföra sig till ordet »motparten».

7 §.

Genom att i det fall, som i andra stycket af denna § afses, ånyo till skiljeman utse en person, som antingen vore af jäf eller annan anledning hindrad att mottaga uppdraget eller förut med part öfverenskommit att afsäga sig detsamma, skulle en part kunna gång efter annan uppskjuta skiljeaftalets verkställighet och slutligen på grund af föreskriften i 11 § helt och hållet tillintetgöra detsamma. Till förekommande häraf har Riksdagen gjort ett tillägg af innehåll, att om skiljeman, som blifvit af part utsedd i afgående skiljemans ställe, afsäger sig uppdraget eller af jäf eller annan anledning är hindrad att mottaga detsamma, skall förfaras såsom i 9 § sägs, d. v. s. att ny skiljeman skall utses af öfverexekutor.

11 §.

I sista punkten af denna § har Riksdagen vidtagit en mindre betydande redaktionsändring.

12 §.

I denna § meddelas föreskrifter angående omröstning till skiljedom; hvarvid stadgas dels att, om olika meningar uppstå, den mening skall gälla, om hvilken mer än halfva antalet skiljemän förenat sig, dels ock att, der i någon punkt sådan pluralitet för en mening ej kan vinnas, skiljeaftalet i denna del är förfallet. Då emellertid enligt Riksdagens tanke parterna böra ega rätt att äfven i detta afseende genom skiljeaftalet bestämma, huru en giltig skiljedom skall åstadkommas, och tvist om tillvaro af en sådan rätt möjligen skulle kunna uppstå, så framt den icke uttryckligen i lagen förklaras tillkomma parterna, har Riksdagen genom tillägg till paragrafen velat åt dem förvara denna rätt.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt har Riksdagen funnit det af Eders Kongl. Maj:t framlagda förslag till lag om skiljemän icke kunna i oförändradt skick godkännas, utan för sin del antagit en

LAG

om skiljemän

af den lydelse, bilagan litt. A till denna skrifvelse utvisar.

Mot det i propositionen framlagda förslag till lag angående ändrad lydelse af 46 § utsökningslagen den 10 augusti 1877 har Riksdagen icke funnit något att erinra; och har propositionen i denna del följaktligen blifvit af Riksdagen antagen. Stockholm den 28 juni 1887.

Med undersätlig vördnad:

*Bil. litt. A.***L A G***om skiljemän.*

1 §.

Fråga af tvistemåls beskaffenhet, hvarom förlikning kan träffas, så ock fråga om ersättning för skada, som någon tillfogat annan genom brott, må, då tvist derom uppstått, genom aftal mellan parterne hänskjutas till afgörande af en eller flere skiljemän. Är tvist redan vid domstol anhängig, vare skiljeaftal, som derom slutes, icke gällande, med mindre saken vid domstolen nedlägges.

Skiljeaftal om fråga, som ofvan sägs, kan ock afse framtida tvist, härflytande af visst rättsförhållande, som angifves i aftalet.

2 §.

Slutes skiljeaftal utan förbehåll om rätt för parterne att klandra skiljedomen, skola de anses hafva utfäst sig att åtnöjas med densamma.

Denna lag ege icke tillämpning å skiljeaftal, som innefattar förbehåll om rätt för parterne att klandra skiljedomen.

3 §.

Äro skiljemän ej nämnde i skiljeaftalet och är deri ej heller bestämdt, till hvilket antal och på hvad sätt de böra utses, skola skiljemännen vara tre, af hvilka hvardera parten väljer en och de sålunda valde tillkalla den tredje.

4 §.

Emot skiljeman gälle dessa jäf: om han ej fyllt tjugufem år; om han är med part i den skyldskap eller det svågerlag, som enligt lag

utgör jäf mot domare; om han eller någon, som med honom är sålunda skyld eller besvägrad, eger del i saken eller kan deraf vänta synnerlig nytta eller skada; om han såsom domare eller eljest å embetes vägnar deltagit i åtgärd eller beslut, som rör saken; om han varit fullmäktig i saken eller deri vittnat; om han är part i en lika sak; om han är parts vederdeloman eller uppenbare ovän; om han står under annans målsmanskap eller någondera partens husbondevälde eller af honom njuter lön eller underhåll; om han såsom embets- eller tjänsteman lyder under någondera partens förmanskap; om han blifvit dömd för brott, som medfört förlust af medborgerligt förtroende, eller står under tilltal för brott, som kan medföra sådan påföljd; om han blifvit dömd ovärdig att i rikets tjenst nyttjas eller att föra annans talan inför rätta.

Har saken varit handlagd vid häradsrätt, må den, som dervid suttit i nämnden, ej af sådan orsak anses jäfvig såsom skiljeman. Ej heller vare den, som af kronan njuter lön eller underhåll, förty jäfvig såsom skiljeman i sak, deri kronan är part.

Söker någon sak med skiljeman eller tillfogar honom något med ord eller gerning i uppsåt att dermed göra honom jäfvig, skall det ej räknas för jäf.

Part må ej jäfva skiljeman, som han sjelf valt eller om hvars väljande parterne varit ense, så framt ej jäfvet uppkommit eller blifvit veterligt först efter valet.

5 §.

Tillämpning af skiljeaftal må påkallas af en hvar af parterne. Afser skiljeaftalet framtida tvist, eller är det ej skriftligen upprättadt, skall den, som påkallar aftalets tillämpning, skriftligen meddela motparten uppgift på den eller de frågor, om hvilka skiljedom äskas.

6 §.

Skola parterne hvar för sig välja skiljemän, och har endera parten skriftligen underrättat motparten om sitt val, vare denne, der ej annorlunda är genom skiljeaftalet bestämdt, pligtig att inom fjorton dagar derefter lemna den andra parten skriftlig underrättelse om sitt val af skiljeman.

7 §.

Har någon, som blifvit genom skiljeaftalet utsedd till skiljeman, afsagt sig uppdraget, eller varder han på grund af jäf eller af annan anledning hindrad att fullgöra detsamma, vare i afseende på den tvist, som är i fråga, aftalet förfallet, der ej parterna annorlunda öfverenskommit.

Afgår skiljeman, som eljest blifvit af part utsedd, välje parten annan skiljeman i hans ställe; och gälle om sådant val i tillämpliga delar hvad i 6 § är stadgad. Skulle skiljeman, som sålunda blifvit af part vald i afgående skiljemans ställe, afsäga sig uppdraget eller af jäf eller annan anledning vara hindrad att detsamma fullgöra, förfares såsom i 9 § sägs.

8 §.

Part, som lemnat motparten underrättelse om sitt val af skiljeman, må ej utan motpartens medgifvande återkalla valet.

9 §.

Tredskas part, som skall välja skiljeman, att fullgöra hvad honom i sådant afseende åligger, eller kunna i det fall, att skiljeman skall af andra skiljemän tillkallas, desse ej förena sig om valet, skall, så vida ej skiljeaftalet innehåller annan bestämmelse, skiljeman utses af öfverexekutor i den ort, der endera parten har sitt bo och hemvist.

Mot öfverexekutors beslut, hvarigenom skiljeman blifvit utsedd, må klagan ej föras; dock vare beslutet utan verkan, der domstol förklarar skiljeaftalet icke hafva egt giltighet eller tillämplighet å den tvist, hvarom fråga är.

10 §.

Har, sedan yrkande om skiljeaftalets tillämpning blifvit framställt, part bestridt yrkandet, eller har part, som skolat välja skiljeman, försummat fullgöra hvad honom i sådant afseende ålegat, och vill motparten, hellre än att vidare påkalla skiljedom i tvisten, sin talan deri

vid domstol utföra, må skiljeaftalet ej utgöra hinder för tvistens pröfning vid domstol.

11 §.

Parterne ega bestämma viss tid, inom hvilken skiljemannaåtgärden skall vara afslutad. Är sådan bestämmelse ej gifven, skall skiljedom meddelas inom sex månader, räknade från den dag, då skiljeaftalet slöts, eller, der skiljeaftalet afser framtida tvist eller ej är skriftligen upprättadt, från den dag, då dess tillämpning påkallades i den ordning som i 5 § sägs; dock skall, derest tvist om skiljeaftalets giltighet eller tillämplighet inom nämnda tid varder anhängiggjord vid domstol, tiden för skiljedoms meddelande räknas från den dag, då sådan tvist blifvit slutligen afgjord. Är ej skiljedom meddelad inom tid, som ofvan för hvarje fall sägs, vare i afseende på den tvist, som öfverlemnats till skiljemännens pröfning, skiljeaftalet förfallet.

12 §.

Samtliga skiljemän skola i tvists afgörande deltaga. Uppkomma mellan dem olika meningar, gälle, så vida ej annorlunda är genom skiljeaftalet bestämdt, den mening, om hvilken mer än halfva antalet af skiljemännen förenar sig. Är ej flertalet bland skiljemännen ense angående fråga, som blifvit öfverlemnad till deras pröfning, vare i afseende derå skiljeaftalet förfallet, der ej parterne annorledes öfverenskommit.

13 §.

Skiljedom skall skriftligen affattas och af skiljemännen undertecknas. Saknas skiljemans underskrift, föranleder detta icke domens ogiltighet, der den finnes vara undertecknad af de fleste skiljemännen och desse å skiljedomen intygat, att den, hvilkens underskrift saknas, deltagit i tvistens afgörande.

14 §.

Vill part hafva skiljedom häfd på den grund, att skiljeman var jäfvig eller af annan orsak obehörig, eller att annan felaktighet egt

rum i afseende på ärendets behandling, ege han draga frågan derom under domstols pröfning, så framt han instämmer sin talan inom nittio dagar från det skiljedomen delgafs honom i hufvudskrift eller bestyrkt afskrift.

15 §.

Är skiljedom gifven efter utgången af den för skiljemannaåtgärden bestämda tid, eller hafva skiljemännen öfverskridit sitt uppdrag eller meddelat dom angående fråga, som ej enligt lag må skjutas under skiljemän, skall hvad skiljemännen sålunda dömt vara ogilt, ändå att talan mot skiljedomen icke föres. Är domen ogill i någon del och kan den af sådan anledning ej verkställas i öfrigt, vare den ogill i allo.

16 §.

Hafva skiljemän i sin dom förbigått fråga, som varit öfverlemnad till deras pröfning, och hafva de ej, innan tiden för skiljemannaåtgärden utgick, meddelat särskild dom öfver det förbigångna, står det part fritt att till domstol instämma sådan fråga.

Lag samma vare, der öfverexekutor finner skiljedom så mörk, att verkställighet derå ej kan meddelas.

17 §.

Der enligt lag eller författning viss fråga skall pröfvas af skiljemän, gälle hvad derom är särskildt stadgadt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1888, men eger ej utan parternes medgifvande tillämpning å skiljeaftal, som slutits före nämnda dag.
